

Campus Obert

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Les significacions dels processos electorals

Els darrers mesos s'està parlant de la possible convocatòria d'eleccions plebiscitàries a Catalunya. Consideram important que es clarifiqui conceptualment què signifiquen aquest tipus d'eleccions. L'article que publicam pot ajudar a informar sobre la qüestió.

Eleccions plebiscitàries

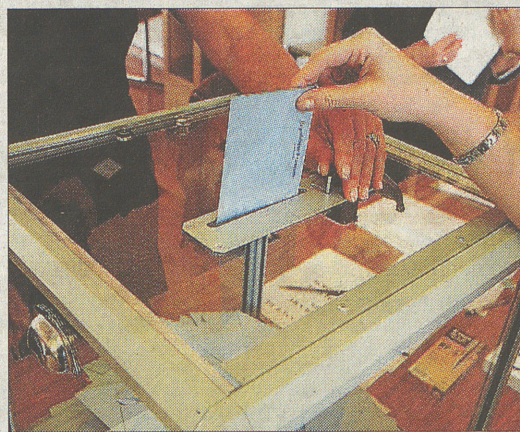
❖ Josep Maria Buades *

Les democràcies modernes la voluntat del poble es manifesta a través dels seus representants, legítimament elegits en eleccions periòdiques. No obstant això, en alguns temes d'especial transcendència (reformes constitucionals, estatuts d'autonomia, etc.) o en els quals la societat està molt dividida (com pugui ser l'eutanàsia o tractats internacionals que afectin la so-

birania nacional), els sistemes de representació donen pas a mecanismes de consulta directa de la població, mitjançant el plebiscit o referèndum.

Així doncs, l'elecció plebiscitària té quelcom de contradictori, ja que es tracta d'aprofitar una convocatòria ordinària d'elecció dels representants per saber quina opinió té el poble sobre algun tema concret. Aquests tipus d'eleccions no es contemplen a cap ordenament jurídic i només tenen sentit quan s'han tancat totes les portes per fer un referèndum normal i amb ga-

ranties. Tot i així, la història d'Espanya no està mancada d'aquest tipus d'eleccions plebiscitàries. Un cas paradigmàtic varen ser les eleccions municipals de 12 d'abril de 1931. El rei Alfons XIII les convocà emparant-se en la constitució de 1876, com si els anteriors set anys i mig de dictadura haguessin estat una anècdota sense importància. Davant aquesta crida a les urnes,

totes les forces republicanes espanyoles feren un front comú. El que en principi havia de ser un tràmit electoral per renovar els consistoris, els republicans ho transformaren en una consulta sobre monarquia o república, conferint-li un caràcter plebiscitari que en principi no tenia. La victòria dels republicans a quasi totes les capitals de província

convencé Alfons XIII de què el millor que podia fer era marxar cap a l'exili. Al dia 14, quan els resultats es feren públics, la II República fou proclamada a Eibar, Barcelona i Madrid, mentre la família reial fugia cap a Itàlia.

* Doctor en Història (UIB) i Màster en Direcció i Administració d'Empreses (ESADE)

► TEMA

Participació ciutadana davant problemàtiques socials

Un bon conjunt d'entitats socials, educatives, institucions i col·legis professionals han organitzat per avui i durant tot el que queda de mes una sèrie d'activitats molt diverses en motiu del Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones.

Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones

❖ Elena Gili Sampol *

Avui dia 25 de novembre se celebra el Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones. Estam davant una temàtica transcendental en la història del temps present però que no cal oblidar etapes històriques anteriors on també aquesta xacra social era ben present. És evident, però, que a l'ac-

tualitat es fan més denúncies, existeixen canals d'informació més nombrosos i, en definitiva, la qüestió es troba en el debat social i en el dia a dia.

Des d'una perspectiva informativa i dels canvis legislatius, s'han produït transformacions, i alguns d'ells es poden qualificar d'èxits, malgrat que la problemàtica segueix existint a tots els racons del món.

Davant aquesta diada internacional, el Pacte Palma contra la

Violència de Gènere ha programat tot un conjunt d'actes durant gairebé tota la segona quinzena del mes de novembre, concretament, des de dia 14 a dia 29. Participen en la convocatòria i han fet prou feina un conjunt d'entitats ciutadanes de tipus social i alguns centres educatius. És certament positiu que amb el suport de l'Ajuntament, el Consell, l'Institut Balear de la Dona, el Parlament i l'Obra Social de la Caixa, s'hagin organitzat sessions informatives, tallers

sobre prevenció i sensibilització, debats i activitats culturals diverses com teatre, projeccions, lectures dramatitzades o exposicions. També ens ha alegrat la realització de marxes de nòrdic-walking contra la violència de gènere amb la participació de l'Institut Municipal d'Esports. Des de la UIB, i concretament

des de l'Oficina d'Igualtat d'Oportunitats, s'ha fet el concurs de tuits contra la violència de gènere.

Més enllà de les declaracions i els informes en aquesta matèria, volem remarcar la importància de la presentació de la carta de compromisos dels serveis municipals contra aquest tipus de violència. Caldrà avaluar contínuament els resultats d'aquests compromisos.

* Auxiliar de Biblioteca i doctoranda (UIB)

► TEMA

XXI Jornades d'història de l'educació

Unes jornades d'història de l'educació per aproximar-se a la escola imaginada, recordada o pensada, són les que a partir de demà 26 de novembre i fins a divendres, tindran lloc a la sala d'actes de l'edifici Sa Riera a Palma.

Imatges de l'escola, imatge de l'educació

❖ Bernat Sureda Garcia *

Com és la escola que recordam? Quina és la imatge que tenim de l'escola del passat? Quina imatge de l'escola ens donen les fotografies o el cinema? Aquestes son algunes de les preguntes a les que volen donar resposta les comunicacions presentades a les XXI Jornades d'Història de l'Educació que el ce-

lebraran a Palma els propers dies 26 a 28 de novembre organitzades per la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, filial de l'IEC, i pel Grup d'Estudis d'Història de l'Educació de la UIB. El tema de les jornades, al que s'han presentat una quaranta comunicacions, és el de «Imatges de l'escola, imatges de l'educació». Les comunicacions s'agrupen en tres seccions que fan referència a l'escola imaginada; l'escola recordada i l'escola pensada. Una quarta secció

acull comunicacions que tracten temes de recerca i docència en història de l'educació.

Responent a les propostes formulades a les distintes seccions, les comunicacions presenten recerques dirigides a mostrar com s'ha imaginat l'escola al cinema o quina imatge del món escolar ens ofereixen les cançons escolars, en la primera de les seccions. La segona secció, inclou treballs de temàtiques molt diferents que tracten del record de

l'escola que ens ofereixen els quaderns escolar, les memòries de pràctiques dels alumnes de pedagogia, el testimoni personal, les fotografies o els documentals. En la secció tercera s'han presentat comunicacions que es centren en els models ideals d'escola que tenien autors com Castella o Jose Maria Eyerlar entre d'altres.

Un dels grups més nombrosos de comunicacions es centren en la informació que poden aportar als historiadors de l'educació les fotografies una documentació que és molt útil per conèixer el model d'escola que a cada època i societat es consideren més correctes.

* Catedràtic d'Història de l'Educació de la UIB